

Temat: **Wielkanoc tuż! tuż!**

 Czas zajęć:
2 godz.

Cele ogólne:

- utrwalenie wiadomości o zwyczajach wielkanocnych
- rozwijanie logicznego i kreatywnego myślenia
- poszerzanie czynnego słownictwa uczniów
- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji
- rozwijanie współpracy w zespole i komunikacji międzyosobowej
- wdrażanie do samodzielnego uczenia się
- rozwijanie pozytywnej motywacji do nauki

Cele operacyjne:

Uczeń:

- potrafi wymienić zwyczaje związane z Wielkanocą
- umie wyjaśnić pojęcie „związek frazeologiczny”
- posługuje się słownikami – utrwała alfabet
- wyszukuje w słowniku frazeologicznym określone związki frazeologiczne
- wyjaśnia wybrane związki frazeologiczne
- umie ułożyć tangram Jajka Kolumba
- z kulturą komunikuje się z rówieśnikami i nauczycielem, zgodnie współpracuje w grupie

Metody nauczania:

Pokaz, pogadanka wyjaśniająca, praca z tekstem, burza mózgów, działanie praktyczne – ćwiczenia, zabawy ruchowe.

Formy organizacji zajęć:

Indywidualna, grupowa i zbiorowa praca jednolita, praca w 4-osobowych grupach i partnerska.

Środki dydaktyczne:

- „biały kapelusz” E. de Bono wykonany z kartonu lub materiału skóropodobnego
- różne słowniki (ortograficzne, języków obcych, wyrazów obcych, frazeologiczne itp.)
- jednakowe słowniki frazeologiczne – 1 szt. na dwoje dzieci
- karta pracy

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie.
2. Uczniowie w kręgu – śpiewają dowolną piosenkę związaną ze Świątami Wielkanocnymi.
3. „Burza mózgów” w białym kapeluszu E. de Bono, dzieci podają zwyczaje, które kojarzą im się z Wielkanocą (przypomnienie zajęć z poprzedniego dnia).
4. Wspólne oglądanie słowników przyniesionych przez nauczyciela, pogadanka na temat ich przeznaczenia, przypomnienie zasad korzystania z każdego słownika (alfabetyczna kolejność haseł), powtórzenie kolejności liter w alfabecie. Zapoznanie z pojęciem „związek frazeologiczny” – wyjaśnienie nauczyciela:
Związek frazeologiczny* – utrwalone w użyciu z ustalonym znaczeniem połączenie dwóch lub więcej wyrazów. Do związków frazeologicznych zaliczane mogą być także przysłowia, porzekadła, porównania i maksymy (sentencje).
5. Wyszukiwanie przez wybrane dziecko przykładowych związków frazeologicznych oraz odczytywanie ze słownika ich znaczenia.
6. Wyszukiwanie w słowniku frazeologicznym związków frazeologicznych związanych z jajkiem, zapisywanie ich znaczenia w karcie pracy (Załącznik 1) – praca po dwoje.
7. Ćwiczenia śródlekcyjne – ruch przy muzyce.
8. Odczytanie przez nauczyciela anegdoty związanej z jajkiem Kolumba, swobodne wypowiedzi na temat jej treści, wyjaśnienie pojęcia „jajko Kolumba” w języku potocznym.
Tekst anegdoty związanej z jajkiem Kolumba pochodzi ze strony: http://www.sprawdzian.net.pl/jajko_kolumba.html
*Po powrocie z pierwszej wyprawy Kolumba do Ameryki wydano na jego cześć uroczysty bankiet. W trakcie kolacji jeden z gości głośno stwierdził, że zasługi Kolumba są małowartościowe, ponieważ każdy mógł dokonać tego samego. Słyszac to, wielki podróżnik rozzłościł się i rzucił współbiedni-
kom wyzwanie. Polegało ono na ustawieniu na stole, prosto i bez żadnego podparcia, zwykłego jajka. Po licznych nieudanych próbach podejmowanych przez gości i stwierdzeniach, że taka sztuczka nie jest możliwa, Kolumb podniósł się z miejsca i energicznie postawił jajko na blacie, zgniatając nieco dolną część skorupki. Pokazał innym, że da się to zrobić. Na takie rozwiązanie podniosły się głosy, że w ten sposób każdy mógł tego dokonać. Kolumb odparł, że jeśli się wie, jak to zrobić, rzeczywiście wszystko jest łatwe.*
9. Wycinanie i układanie tangramu Jajko Kolumba (Załącznik 2).
10. Konkurs w grupach 4-osobowych na największą liczbę kompozycji ułożonej z elementów tangramu Jajko Kolumba. Samoocena i ocena pracy przez nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem efektywnej współpracy w zespole.

*Bańko M., *Słownik języka polskiego*, T. 2, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2000.

11. *Zabawa z jajkiem* – w tej zabawie nie wygrywa nikt, ale wszyscy się dobrze bawią. Przygotuj tylko kilka surowych (lub gotowanych) jajek. Przebieg zabawy: porozkładaj jajka na podłodze tak, żeby utworzyły „tor przeszkód”. Wylosujcie jedną osobę (może to być solenizant), która będzie wykonywała zadanie – przejście przez pokój z zawiązanymi oczami, tak aby nie rozgnieść żadnego jajka. Kiedy zawiążesz wybranemu dziecku oczy, po cichu pozbieraj jajka z podłogi. Tylko cicho-sza! Uprzedź wszystkich, by nie zdradzili tajemnicy. Zadaniem dzieci jest kierować kolegą czy koleżanką dając polecenia: „w prawo”, „w lewo”, „naprzód”. (Dużo śmiechu jest gwarantowane).
12. Odczytanie przez nauczyciela ciekawostki o jajkach Fabergé, pokaz ilustracji na tablicy multimedialnej (Załącznik 3).
13. **Zadanie domowe:** Odszukaj w słowniku frazeologicznym 10 związków frazeologicznych i napisz w zeszycie ich znaczenie, np. jak ręką odjął – od razu, natychmiast.
14. Pożegnanie.

Załącznik 1 do tematu Wielkanoc tuż! tuż!:

KARTA PRACY

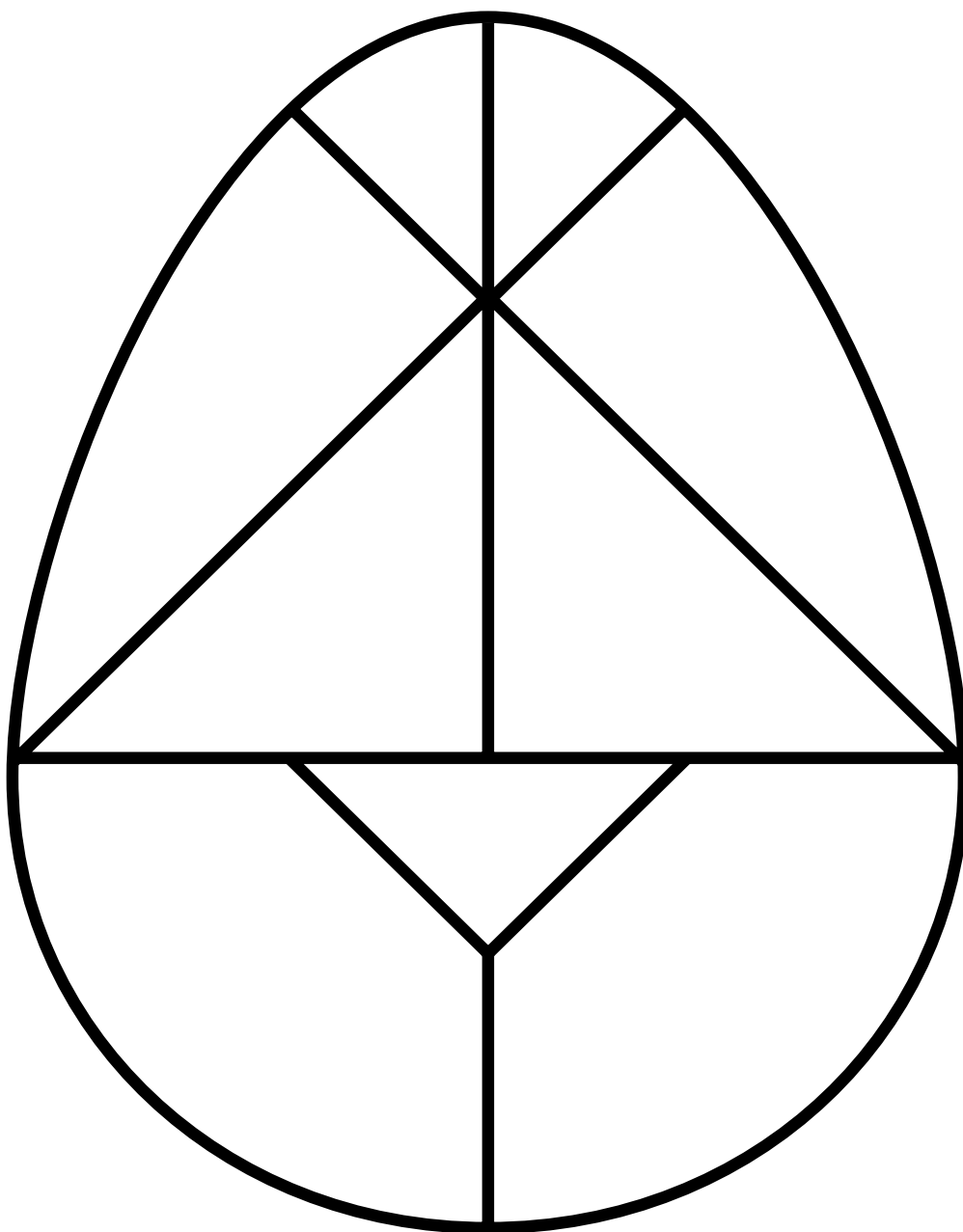
Odszukaj w słowniku frazeologicznym znaczenie następujących związków frazeologicznych, przeczytaj co oznaczają i napisz zwięzłą informację np. obchodzić się jak z jajkiem – traktować kogoś lub coś z przesadną delikatnością.

1. Siedzieć jak kura na jajach .....
2. Nosić się jak kura z jajkiem .....
3. Kura znosząca złote jaja .....
4. Jajo znieść .....
5. Podrzucać kukułcze jajo .....
6. Wielki jak strusie jajo .....
7. Piegowaty jak indyckie jajo .....
8. Delikatny jak przepiórcze jajo .....
9. Jajko niespodzianka .....
10. Ale jaja .....
11. Jajko Kolumba .....
12. Robić sobie jaja .....

Załącznik 2 do tematu Wielkanoc tuż! tuż!:

KARTA PRACY

Szablon do wykonania z grubego kartonu formy
JAJKA KOLUMBA

Załącznik 3 do tematu Wielkanoc tuż! tuż!:

KARTA PRACY

Jaja carskie (inaczej jajka Fabergé, od nazwiska złotnika Petera Carla Fabergé) – dzieła sztuki złotniczej z czasów Aleksandra III Romanowa i Mikołaja II.

Aleksander III na koniu (1910)

Jajka Fabergé wykonywane były w pracowni nadwornego jubilera na zamówienie cesarza jako prezent wielkanocny. Były wykonywane ze złota, srebra, kamieni szlachetnych, kości słoniowej, masy perłowej i zdobione emalią.

Pierwsze jajko wielkanocne w pracowni Fabergé powstało w 1884 na zlecenie Aleksandra III, jako prezent dla żony cesarza Marii. Po śmierci Aleksandra III jego syn, Mikołaj II, kontynuował tradycję zamawiania jednego jajka na Wielkanoc. W środku jajka zazwyczaj kryła się niespodzianka, która aż do momentu otworzenia podarunku była objęta ścisłą tajemnicą.

Współczesne jajka Fabergé

W ostatnich czasach powróciła moda na jajka Fabergé. Pierwszą współczesną wersją było tzw. „jajko pokoju” wykonane dla Michaiła Gorbaczowa w 1991 roku. Znane jest „jajko milenijne” z 2000 roku. Ostatnim słynnym dziełem jest „jajko faz Księżycy”.

Opracowano na podstawie strony internetowej: http://pl.wikipedia.org/wiki/Jaja_carskie.